

Sygnatura akt II AKa 21/22

1.

2.WYROK

2.1.W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2022 r.

5.Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA Maciej Skórniak (spr.)

Sędziowie: SA Jarosław Mazurek

SA Janusz Godzwon

Protokolant: Magdalena Szymczak

7.przy udziale prokuratora Prokuratury (...) Dariusza Sulikowskiego

8.po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2022 r.

9.sprawy D. T.

10.oskarżonego o czyn z art. 148 § 1 kk

11.na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

12.od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

13.z dnia 13 października 2021 r. sygn. akt III K 32/21

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. 738 zł, w tym należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej obrony z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od obowiązku poniesienia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, zaliczając wydatki poniesione w tym postępowaniu na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II.AKa 21/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA	
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji	
wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 13 października 2021 roku, w sprawie sygn. akt III K 32/21	
1.2. Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
1.3. Granice zaskarżenia	

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami			

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	D. T.	Oskarżony był w przeszłości karany sądownie, ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 22.02.2011r. w sprawie VI K 21/11, za przestępstwo z art. 209 § 1 kk, na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 3 lat próby, postanowieniem z 7.12.2012r. zarządzono wykonanie kary. Oskarżony został warunkowo przedterminowo zwolniony z okresem próby do 17.09.2014r.	dane o karalności	432-433
2.1.1.2.	D. T.	Oskarżony pozostaje tymczasowo aresztowany od 17.10.2020r. i	opinia Dyrektora Aresztu Śledczego w Ś.	434-436

		<p>przebywa w AŚ w Ś. W warunkach pozbawienia wolności funkcjonuje poprawnie. Przestrzega regulaminu, nie wykazuje agresji, ze współosadzonymi funkcjonuje zgodnie. Jest uczestnikiem podkultury przestępczej, ale nie przejawia negatywnych zachowań na tym tle. Kontakt utrzymuje z matką, która go wspiera. Deklaruje krytyczny stosunek wobec czynu.</p>		
1.1.4.	Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6.	Ocena dowodów			
1.1.5.	Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
2.1.1.1	dane o karalności	dokument ma charakter		

		dokumentu urzędowego.	
2.1.1.2	opinia Dyrektora Aresztu Śledczego w Ś.	Opinia została sporządzona przez uprawniony podmiot. Zawiera zasadnicze informacje odnośnie aktualnej sytuacji oskarżonego i zachowaniu i oskarżonego w warunkach pozbawienia wolności. Zachowanie osadzonego należy oceniać jako dobre.	
1.1.6. <i>Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		

<p>3.1.</p>	<p>Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył obrońca oskarżonego adw. M. K., który zaskarżył wyrok w całości na korzyść oskarżonego zarzucając:</p> <p>1) obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 25 § 1 k.k. lub względnie art. 25 § k.k. poprzez ich niezastosowanie i brak rozważenia czy oskarżony mógł działać w ramach kontratypu obrony koniecznej, podczas gdy ustalenia całokształtu sytuacji poprzedzającej inkryminowane zdarzenie oraz okoliczności oscylujących wokół pokrzywdzonej w pełni uzasadniają wnioski, że oskarżony w pierwszej mierze mógł działać w ramach kontratypu obrony koniecznej lub względnie, że przekroczyli on granice obrony koniecznej.</p> <p>2) obrazę prawa procesowego, tj. zasady in dubio pro reo wyrażonej w art. 5 § 2 k.p.k., poprzez nierozstrzygnięcie wątpliwości co do dokładnego</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
-------------	---	---	--

przebiegu zdarzenia, zachowania I. rudy oraz roli oskarżonego na jego korzyść, w sytuacji gdy sąd sam uznał, że „nie sposób dokładnie odtworzyć wzajemnego zachowania się wobec siebie konkubentów przed samą sytuacją ugodzenia nożem” i tym samym nie można wykluczyć wersji, że to I. R. jako pierwsza sięgnęła po nóż, a później na skutek dynamiczności akcji doszło do inkryminowanego zdarzenia.

3) obrazę prawa procesowego która miała wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów polegającej zwłaszcza na:

- wybiórczej ocenie zeznań świadka T. P. i pominięciu okoliczności, że świadek ten jako – nomen omen jeden z pierwszych na miejscu zdarzenia – zeznał, że oskarżony w trakcie reanimacji I. R. mówił do jej brata „jak ona wypła robiła się

debilem, musiałem się ratować”;

- uznaniu, że wyjaśnienia oskarżonego w przeważającej mierze nie polegają na prawdzie i stanowią przyjętą linię obrony, a D. T. specjalnie zasłania się niepamięcią, w sytuacji gdy ok. godz. 23.00, w dniu zdarzenia, oskarżony znajduje się już w fazie tzw. eliminacji miał zawartość alkoholu we krwi na poziomie aż 2.02 promila.

4) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę skarżonego wyroku, przejawiający się w uznaniu, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie w pełni potwierdził sprawstwo oskarżonego w zakresie czynu z art. 148 § 1 k.k. przypisanego mu skarżonym wyrokiem, podczas gdy wszechstronna i wnikliwa analiza materiału dowodowego sprawy, wnioski takie wykluczała, a pozwalała na przypisane co

	<p>najwyżej sprawstwa z art. 155 k.k.</p> <p>5) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę skarżonego wyroku, a polegający na uznaniu, że oskarżony działał z zamiarem ewentualnym zabójstwa I. R., podczas gdy żaden dowód w sprawie nie wskazuje na to, ażeby kiedykolwiek chciał on dokonać tego czynu umyślnie, bądź też godził się z taką ewentualnością, zaś przeprowadzone dowody obrazujące jaki styl życia prowadził oskarżony oraz pokrzywdzona, jak również uczucia, które do niej żywił i obawy które przed nią odczuwał, wskazują, iż inkryminowane zdarzenie miał nagły i nieprzewidywalny charakter wynikający z niezamierzonego i nieumyślnego działania.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			

Zarzuty podniesione przez obrońcę oskarżonego w całości nie zasługują na uwzględnienie.

Ad. 1.

Odnosząc się do tak stawianego przez obrońcę zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez niezastosowanie okoliczności wyłączającej zawinienie, jaką jest działanie w obronie koniecznej z art. 25 § 1 k.k. lub warunkach przekroczenia obrony koniecznej z art. 25 § 2 k.k. należy wprzód wskazać, że w ogóle skuteczność takiego zarzutu uzależniona jest od prawidłowości ustalonego przez sąd stanu faktycznego. Zgodnie bowiem z niebudzącymi wątpliwości poglądami orzecznictwa "obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu, w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych" (tak: postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 16 października 2020r., I KK 29/19, LEX nr 3082469. "Obraza prawa materialnego może mieć miejsce wtedy, gdy do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, nie zastosowano właściwego przepisu prawa materialnego, natomiast nie zachodzi taka obraza, kiedy wadliwość zaskarżonego orzeczenia jest wynikiem błędnych ustaleń przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów prawa procesowego" (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2021 roku, IV KK 85/21, LEX nr 3159943).

W realiach niniejszej sprawy nie sposób już choćby ze względów formalnych akceptować zarzut skarżącego. Po pierwsze bowiem ustalenia Sądu Okręgowego są w całości kwestionowane przez autora apelacji, czemu dał wyraz formułując pozostałe zarzuty, odnoszące się właśnie do

prawidłowości oceny dowodów oraz dokonania ustaleń faktycznych (pkt. 2-5). A po drugie: ustalenie faktyczne, odnoszące się do okoliczności w jakiej miało dojść do pozbawienia życia pokrzywdzonej I. R. nie dają podstaw do przyjęcia, że zaistniały przesłanki działania oskarżonego w obronie koniecznej, lub nawet z przekroczeniem jej granic.

Koniecznym jest w tym miejscu podkreślić, że zachowania (elementy stanu faktycznego), które miałyby stanowić podstawę do zastosowania kontratypu, wymagają, podobnie jak inne elementy stanu faktycznego, ustalenia w procesie gromadzenia dowodów i akceptowania stwierdzanych na ich podstawie okoliczności. W żadnym razie takich okoliczności nie można domniemywać, ani narzucać w procesie intencjonalnej interpretacji zdarzeń. Zarzut formułowany przez

skarżącego, a szerzej rozwinięty w uzasadnieniu apelacji, zdaje się być właśnie wyrazem takiej motywacji.

Sąd Okręgowy z należytą wnikliwością dokonał analizy i oceny składanych przez oskarżonego wyjaśnień, która miałaby stanowić linię obrony oskarżonego, a w ocenie skarżącego obrońcy, stanowić podstawę właśnie do przyjęcia, że zaszły warunki obrony koniecznej. Należy wskazać przede wszystkim, że same wyjaśnienia oskarżonego są rażąco niespójne. Początkowo, przesłuchany w charakterze podejrzanego w dniu 18 października 2020 roku (k. 56-57), w pierwszej części przesłuchania twierdzi, że zdarzenia nie pamięta. Nie wie jak doszło do zranienia I. R. w mieszkaniu, w którym wspólnie zamieszkiwali w Z. przy ul. (...). Jeszcze w czasie tego przesłuchania oskarżony zmienia zdanie i zdecydowanie się ujawnić okoliczności czynu.

Przedstawia wersję, gdzie do zranienia pokrzywdzonej miało dojść przez niego podczas ataku, jakiego miał się dopuścić na niego brat I. R. - A. R.. Taką wersję przedstawia on w toku kolejnych przesłuchań oraz w czasie eksperymentu procesowego prowadzonego z udziałem A. R. w mieszkaniu stron (k. 74-77, 97, 228-229, 232-234a, 281-282). Na rozprawie składając wyjaśnienia (k. 373-347), oskarżony ponownie zmienia zdanie, twierdzi że nie pamięta jak doszło do spowodowania śmierci pokrzywdzonej. Odnosząc się natomiast do wyjaśnień jakie składał w postępowaniu przygotowawczym podał, że wersję taką zasugerowali mu policjanci, którzy go wielokrotnie przesłuchiwali. Już sama taka treść wyjaśnień oskarżonego, gdzie ten przedstawia relację, która przecież nie przesądza, ale jedynie może wskazywać na

zaistnienie zamachu na niego, pozostaje niespójna z innymi twierdzeniami oskarżonego, który takim okolicznościom zaprzecza.

Trafnie Sąd Okręgowy analizuje także zeznanie osób, które relacjonowały zachowanie oskarżonego bezpośrednio po zaistnieniu przestępstwa. W tym zakresie zasadnicza oczywistość jest relacja A. R., który konsekwentnie w toku całego postępowania zaprzecza, aby doszło do awantury z oskarżonym, aby go bił lub kopał. Świadek ten relacjonując zachowanie się oskarżonego po zajściu, jeszcze przed przyjazdem policjantów, ale także już później, zaprzeczał, aby oskarżony miał podnosić jakieś okoliczności, które wskazywałyby na to, że został zaatakowany przez I. R. i użył noża broniąc swojego życia lub zdrowia. Tak też należało oceniać zeznanie sąsiada W. J. (k. 131-132). To co miał

mówić oskarżony
sprowadzało się do
twierdzenia, że to
pokrzywdzona sama
spowodowała sobie
ranę brzucha. Sąd
Okręgowy nadaje
też prawidłowe i
rzeczowe znaczenie
zeznaniom
policjantów: R. K.
(k-12 - 13 , 376
- 377) i T. P.
(k-15 - 16 , 377),
którzy na miejscu
dokonali rozpytania
D. T. i A. R.. Z
relacji oskarżonego
wynikało
jednoznacznie, że
to właśnie on,
bez żadnego udziału
A. R., zadał
pokrzywdzonej cios
nożem. Nie może
ujść uwadze także
zapis rozmowy
telefonicznej
prowadzonej przez
oskarżonego z
dyspozytorem
pogotowia
ratunkowego
wzywając pomoc
do I. R.. Z
zapisu rozmowy
wynika znacząco, że
oskarżony
indagowany o
okoliczności
wystąpienia urazu
podaje: "kobieta
mi się na nóż
przewróciła" oraz
"sama się ugodziła".
Nie może przy tym
ulegać wątpliwości,
że oskarżony miał
możliwość wobec
tych wszystkich osób

choćby wskazać
prawdziwie
okoliczności zajścia.
Zrobiłby to z
pewnością, gdyby
faktycznie nie czuł
się odpowiedzialny
za spowodowanie
śmierci kobiety,
którą jak twierdzi
kochał.

Ważnym dowodem,
w szczególności
w odniesieniu do
oceny wiarygodności
wyjaśnień
składanych przez
oskarżonego jest
opinia biegłego
lekarza sądowego
D. K. (1) (k.
252-254, 388-389),
która wykluczyła,
aby do zadania
pokrzywdzonej ciosu
mogło dojść w
okolicznościach
podawanych przez
oskarżonego, w
szczególności biegła
wykluczyła
podawane wzajemne
usytuowanie osób
oraz możliwość,
aby mogło dojść
do stwierdzonego
zagłębienia się noża
w ciało ofiary w
wyniku napierania
na swobodnie
zwisającą rękę.

W końcu zeznania
W. J. mają jeszcze
i ten walor, że był
on po godz. 18,00
przed drzwiami
mieszkania
pokrzywdzonej. W

mieszkanu było cicho i nikt nie otworzył drzwi. Przeczy to pośrednio twierdzeniom oskarżonego, jakoby miało dojść do awantury między nim a A. R., gdzie ten nie tylko był bity po głowie, ale także kopany. Opisywane przez oskarżonego próby interwencji rozjemczej przez I. R.

najprawdopodobniej musiałyby zostać zauważone przez innych mieszkańców budynku. To, że po godz. 18,00 (na około godzinę przed zawiadomieniem pogotowia) w mieszkaniu było cicho świadczyć może o tym, że wszyscy nietrzeźwi spali, także A. R., tak jak zeznaje. Ale także o tym, że mogło być już po zajściu, a oskarżony zwlekał z wezwaniem pomocy.

Skarżący zdaje się jednak stoi na stanowisku, wbrew twierdzeniom samego oskarżonego, że ten miałby bronić się przed napaścią ze strony, nie A. R., ale samej pokrzywdzonej I. R.. Trudno zakwestionować wyjaśnienia

oskarżonego, ale też zeznania A. R., który potwierdzał, że I. R. była niezależna i potrafiła mieć wobec niego krytyczny stosunek. Według A. R.: "Moja siostra była z D. w związku od ok. 6 lat i od tego czasu razem mieszkaliśmy. Między nimi dobrze się układało. Czasami się kłócili, ale to były takie zwykłe sprzeczki jak w każdym związku. Nigdy nie było żadnej awantury i D. nigdy w żaden sposób nie zrobił mojej siostrze krzywdy, ani jej nie uderzył. I. miała do D. pretensje, że nadużywa alkoholu i czasami zdarza się, że go uderzyła, lecz on przy mnie nigdy jej nie oddał tylko zazwyczaj wychodził z domu, a jak wracał po jakimś czasie to między nim a I. było wszystko w porządku." (k. 45-46). Mając na uwadze, że relacje między oskarżonym i bratem I. R. nie były dobre, A. R. z pewnością nie ma motywu aby wybielać oskarżonego, choćby w jego relacjach z siostrą.

U oskarżonego w drodze oględzin ciała przeprowadzonych w dniu 20 października 2020 roku stwierdzono gojące się sińce i pojedyncze otarcia naskórka na twarzy i kończynie górnej prawej oraz tkliwość uciskową na plecach i klatce piersiowej po stronie lewej bez widocznych śladów obrażeń. Obrażenia te mogły powstać w okolicznościach podawanych przez oskarżonego tj. w wyniku uderzeń i kopnięć zadawanych pokrzywdzonemu przez A. R. w dniu 17 października 2020 roku (opinia biegłego lekarza sądowego D. K. (2) - k. 127). Z ustalonych w tej drodze niewielkich obrażeń ciała trudno jednak wnosić o zaistnieniu ataku, który uzasadniałby obronę konieczną ze strony oskarżonego. Po pierwsze, nie można mieć pewności, że obrażenia te mają jakikolwiek związek ze zranieniem pokrzywdzonej. Przede wszystkim, jak już wskazywano, oskarżony twierdzi, że został pobity przez A. R..

Żadnych obrażeń na ciele, w tym w szczególności na twarzy pokrzywdzonego nie było widać przed jego zatrzymaniem. Obrażeń takich nie widzieli przecież ani policjanci, A. R., ale też W. J. i N. O.. Wszyscy oni mieli kontakt z oskarżonym przez dłuższy moment i mieli możliwość dokonać takich obserwacji. W tych okolicznościach twierdzenie obrońcy, że to właśnie pokrzywdzona miała uderzyć oskarżonego, co stało się powodem obrony, jest nieprzekonujące.

Nawet zakładając, że istotnie doszło do kłótni między pokrzywdzoną a oskarżonym, ta mogła mieć do tego nawet powód, gdyż mogła się dowiedzieć, nawet domyślić, że oskarżony został zwolniony z pracy. Nie mamy jednak żadnych wiarygodnych dowodów na stwierdzenie jak kłótnia ta przebiegała. Takie ustalenia poczynił też sąd ad quo.

Gdyby
pokrzywdzona
uderzyła
pokrzywdzonego
powodując
stwierdzone u niego
obrażenia, to takie
działanie w żadnym
razie nie uzasadniały
ataku na nią
przy użyciu noża,
który musiałby mieć
miejsce już później,
z zemsty. Ponadto
podobne uderzenia
pokrzywdzona
zadawała
oskarżonemu już
w przeszłości i
nie wskazują na
istotny zamach na
życie lub zdrowie
oskarżonego.

Stąd należy
akceptować
stanowisko jakie
zajął Sąd Okręgowy,
przyjmując, że
zgromadzone
dowody nie dają
podstaw do
przyjęcia, że doszło
do zamachu na
dobro prawne
oskarżonego, a w
szczególności aby
zachodziły
okoliczności
uzasadniające
podjęcie przez niego
obrony.

Ad. 2.

Oceniając
postawiony przez
obrońcę zarzut
naruszenia zasady
in dubio pro reo

z art. 5 § 2 k.p.k. należy przede wszystkim wskazać, jakie znaczenie ma ta reguła dowodowa i w jakich okolicznościach może mieć zastosowanie. Nie jest to oczywiście reguła, która pozwala na zastąpienie dowodzenia w oparciu o dowody i fakty nimi stwierdzone. W pierwszym bowiem rzędzie, to dowody, gromadzone i oceniane na gruncie art. 7 k.p.k. mogą stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Zarzutu w zakresie oceny dowodów na podstawie art. 4 k.p.k. lub 7 k.p.k., a taki zarzut skarżący stawia, mają charakter jednoznacznie konkurencyjny.

"Naruszenie reguły in dubio pro reo możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy po przeprowadzonym prawidłowo postępowaniu dowodowym i odpowiadającej standardom wynikającym z art. 7 k.p.k. ocenie materiału dowodowego, nadal istnieją niedające się usunąć wątpliwości, które sąd rozstrzyga

niezgodnie z
kierunkiem
określonym w
przepisie art. 5 §
2 k.p.k. Oznacza to,
że w przypadkach,
w których skarżący
kwestionuje ocenę
poszczególnych
dowodów, nie może
być mowy o
naruszeniu art. 5 § 2
k.p.k. Zarzuty obrazy
art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2
k.p.k. mają bowiem
charakter rozłączny”
(tak: postanowienie
Sądu Najwyższego
z dnia 18 lutego
2021r., V KK 5/21,
LEX nr 3268035).
Konieczne jest przy
tym wykazanie,
że orzekający sąd
rzeczywiście powziął
niedające się usunąć
wątpliwości, jednak
nie rozstrzygnął
ich na korzyść
oskarżonego. "Dla
zasadności tego
zarzutu [naruszenia
art. 5 § 2 k.p.k -
przypis autora] nie
wystarczy
zaprezentowanie
przez stronę
własnych
wątpliwości co do
zgromadzonego
materiału
dowodowego i
wymowy
poszczególnych
dowodów. Jeżeli
poczynione
ustalenia faktyczne
uzależnione są od
obdarzenia wiarą
tej, czy innej

grupy dowodów, nie wchodzi w rachubę naruszenie reguły in dubio pro reo, albowiem jednym z podstawowych obowiązków sądu orzekającego jest swobodna ocena dowodów (art. 7 k.p.k.)" (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2021r., V KK 233/21, LEX nr 3219932).

Skarżący sam formułując taki zarzut nie potrafi wskazać jakichkolwiek dowodów, w tym wyjaśnień samego oskarżonego, które dawałyby podstawy do przyjęcia, że zachodzą warunki obrony koniecznej. Formułowane przez niego przekonanie o możliwości użycia przez pokrzywdzoną wobec oskarżonego noża jako pierwszej, jest całkowicie gołosłowne.

Ujawniono przecież nóż, który był przedmiotem przestępstwa.

Oskarżony taki nóż wskazał.

Jednocześnie badania biologiczne (k. 260-264) pozwoliły na stwierdzenie, że na dwóch zabezpieczonych

nożach stwierdzono krew ludzką, ale jej ilość była taka niewielka, że nie wystarczała na przeprowadzenie badań identyfikacyjnych.

Mając na uwadze rozległość urazu jakiego doznała pokrzywdzona, należy przyjmować, że

najprawdopodobniej nóż musiał zostać umyty. Większe jeszcze znaczenia należy nadawać wymowie opinii biegłego z zakresu badań

daktyloskopijnych (k. 266-267), na obu badanych nożach nie ujawniono żadnych odwzorowań linii papilarnych. Trudno przy tym przyjmować, że takie ślady mogły się nie zachować choćby w sytuacji użycia noża w sposób opisywany przez oskarżonego w jego wyjaśnieniach.

Mając na uwadze już choćby powołane okoliczności, należy przyjmować, że brak jest podstaw do przyjęcia, że zachodzą wątpliwości, które wskazuje obrońca, a które należałoby rozstrzygać na korzyść oskarżonego

w sposób podany w treści apelacji.

Ad 3.

Nie zasługuje na uwzględnienie także i zarzut naruszenia przepisów postępowania tj. art. 7 k.p.k.

Sąd Okręgowy w całości zaakceptował i dał wiarę zeznaniom świadka T. P. oraz jego partnera w interwencji, także funkcjonariusza policji, R. K. (pkt. 2.1 uzasadnienia). T. P. przesłuchiwany w dniu 17 października 2020 roku, a więc zaledwie parę godzin po interwencji, podał na okoliczność składanej mu relacji oskarżonego D. T.: "Wtedy dokonałem rozpytanie D. T. który to mi oświadczył, że między nim a partnerką I. R. w trakcie wspólnego spożywania alkoholu doszło do awantury, w wyniku której dźgnął nożem kuchennym. Następnie jak oświadczył pobiegł do pokoju obok celem obudzenia A. R. ..." (k. 15). Z kolei na rozprawie (k. 377) świadek relacjonował, że

oskarżony w trakcie
rozpytania zmieniał
wersje co do
okoliczności
zranienia
pokrzywdzonej.

Twierdził, że to
ona sama wbiła
sobie nóż w brzuch
podczas spożywania
alkoholu. W reakcji
właśnie na zarzuty A.
R., że ten zabił jego
siostrę, oskarżony
miał powiedzieć:
"sam wiesz ona jak
wypiła to robiła się
debilem, musiałem
się ratować" (k. 377).

Sama treść
wypowiedzi
powoływanej przez
obrońcę, sens
logiczny tej
wypowiedzi oraz
kontekst wynikający
z doświadczeń
życiowych
oskarżonego, nie
daje podstawy do
przyjęcia, że tym
twierdzeniom
należało nadać
znaczenie istotne dla
ustalenia przesłanek
obrony koniecznej.
Nie wynika z tego,
aby doszło do
jakiegoś
bezpośredniego
ataku na
oskarżonego, ani też
aby oskarżony był
faktycznie zmuszony
do obrony. Warto
w tym miejscu
wskazać, że ta
wypowiedz jest
jedną z wersji, jaką

oskarżony
wypowiadał, oprócz
takiej, że to
pokrzywdzona sama
siebie zraniła nożem,
albo - jak w
treści składanych w
sprawie wyjaśnień,
że do jej zranienia
doszło przypadkowo
w toku awantury z
A. R.. Uwzględnienie
takiej relacji świadka
A. P. o zachowaniu
oskarżonego nie
ma wpływu na
ocenę prawidłowości
ustalonego przez
Sąd Okręgowy stanu
faktycznego. Ma
jednak to znaczenie,
że do krytycznego
ciosu doszło w
czasie kłótni między
pokrzywdzoną a
oskarżonym, a więc
działał on
impulsywnie, w
reakcji na zaistniałą
sytuację konfliktu.
Nie można tego
jednak tej sytuacji
utożsamiać z
atakiem
uzasadniającym
obronę.

Nietrzeźwość
oskarżonego w
ustalonym stopniu,
obiektywnie wysoka,
nie może przesądzać
o niewiarygodności
jego relacji
wypowiedzianych w
tym czasie. Sąd
Okręgowy nie traci
z pola widzenia
nietrzeźwości
oskarżonego, ale

też słusznie nie nadaje jej istotnego znaczenia jako powód do dyskredytacji jego relacji. Z takim podejściem należy się zgodzić. Oskarżony jest uzależniony od alkoholu, co zostało stwierdzone w drodze opinii sądowo - psychiatrycznej (k. 194-197). Pił alkohol przez wiele dni i upijał się. Taki sposób postępowania powoduje, że osoba nadużywająca alkoholu ma zwiększoną tolerancję. Mimo wysokiej nietrzeźwości może funkcjonować w miarę sprawnie, bez zaburzeń świadomości. Jednocześnie obecni na miejscu świadkowie, w tym zawłaszcza ci trzeźwi: W. J. i N. O. oraz T. P. i R. K., wskazują że oskarżony był w kontakcie, miał zachowaną świadomość, zachowywał się adekwatnie do sytuacji, a jego stan był zdecydowanie lepszy niż A. R.. To przekonuje, że nietrzeźwość w przypadku

oskarżonego nie jest przeszkodą aby jego wypowiedzi i zachowania traktować jako świadome i mogły stanowić jego autentyczną, prawdziwą relację.

Ad. 4.

Skarżący stawiając zarzut błędu w ustaleniach faktycznych wywodzi, że zgromadzone w sprawie dowody, nie dają podstawy po przyjęcia, że oskarżony dopuścił się czynu z art. 148 § 1 k.k., a jedynie czynu nieumyślnego z art. 155 k.k. Nie budzi wątpliwości, że oskarżony działał w sposób nagły, a jego zamiar zrodził się pod wpływem emocji towarzyszących kłótni z pokrzywdzoną. Sąd Okręgowy jednak trafnie wnioskuje, że zasadniczym dowodem, który pozwoliłby ocenić charakter zamiaru oskarżonego jest sposób działania. Oskarżony nie tylko używa noża o długim i ostrym ostrzu ale też zadaje cios w podbrzusze, gdzie cios ten ma łatwość penetracji przez

jedynie miękkie tkanki. Cios ten jest zadany z taką siłą, że kanał dochodził do okolicy przyczepu krezki jelitowej i dwukrotnie ją uszkadzał powodując masywne krwawienie do jamy brzusznej, a rana ta była przyczyną nagłej i gwałtownej śmierci denatki. Taki sposób działania oskarżonego, przy nieograniczonych zdolnościach poznawczych oskarżonego, musi przekonywać, że oskarżony miał świadomość, że może w ten sposób spowodować skutek w postaci śmierci pokrzywdzonej, a mimo to działanie takie zrealizował. Prawidłowo więc wnioskuje sąd, że godził się on na spowodowanie śmierci konkubiny. Ustalony sposób działania oskarżonego jednoznacznie wyklucza przypadkowość działania oskarżonego, a co za tym idzie, wyłącznie nieumyślne zawinienie.

Ad. 5.

Jak wskazywano to już wcześniej,

trudno zakwestionować wiarygodność relacji oskarżonego, co do tego, że był on związany emocjonalnie z pokrzywdzoną i ubolewa z powodu jej śmierci. Na pewno oskarżony nie planował zabójstwa konkubiny. Jego działanie było nagłe i impulsywne. Nie ma to jednak wpływu na ustalenia i nie wyklucza możliwości przypisania oskarżonemu zamiaru umyślnego popełnienia przestępstwa zabójstwa. Wbrew twierdzeniom samego oskarżonego, ten zadając pokrzywdzonej cios nożem o długim ostrzu w dolną część brzucha musiał mieć świadomość skutku jakie może wyrządzić. Jak już wskazano poprzednio rana drążyła do rany brzusznej i nawet dwukrotnie uszkodziła jelito powodując silne krwawienie i szybką śmierć. Podzielić należy ocenę dokonaną przez Sąd Okręgowy, że w świetle opinii biegłego lekarza sądowego należy

wykluczać
przypadkowość
takiego zranienia,
także w
okolicznościach
podawanych przez
oskarżonego. Nóż
musiał być
skierowany wprost
na pokrzywdzoną,
a zadanie głębokiej
rany wymagało
użycia istotnej siły.
Wszystko to
przekonuje, że
ustalenia sądu co do
zamiaru
oskarżonego są
prawidłowe.

Zakres zaskarżenia
każe dokonywać
oceny orzeczenia
również w zakresie
kary wymierzonej
oskarżonemu. Sąd
Apelacyjny podziela
w całości stanowisko
i okoliczności
zaprezentowane w
uzasadnieniu Sądu
ad quo, a odnoszące
się do okoliczności
determinujących
orzeczenie o karze.
Powołane
okoliczności, w tym
postać zamiaru i
okoliczności czynu,
każą przyjmować, że
wymierzona
oskarżonemu kara
jest prawidłowa,
uwzględnia
wszystkie
okoliczności,
zwłaszcza te
łagodzące, a brak

<p>podstaw do tego aby tą karę łagodzić.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Obrońca wniósł o zmianę zaskarżanego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu przyjmując, że działał on w ramach obrony koniecznej, względnie w warunkach jej przekroczenia; ewentualnie o przyjęcie, iż czyn oskarżonego wypełnił znamiona z art. 155 k.k. i za czyn ten na podstawie wymienionego przepisu wymierzenie kary w dolnych granicach zagrożenia ustawowego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Niezasadność zarzutów apelacji obrońcy i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu skutkowały niemożnością podzielenia wniosków tego</p>		

środka odwoławczego.		
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
4.1.	Nie stwierdzono występowania okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu określonych w art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k., art. 455 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Co do winy i kary (punkt I części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku).		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		

<p>Wyrok utrzymano w mocy wobec niestwierdzenia w toku kontroli odwoławczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istnienia bezwzględnych powodów odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k., - tego, że utrzymanie w mocy wyroku skutkowałoby rażąco niesprawiedliwością orzeczenia (art. 440 k.p.k.), - wadliwości kwalifikacji prawnej (art. 455 k.p.k.), - a także stwierdzenia z powodów opisanych w sekcji 3. nietrafności podniesionych w apelacji zarzutów (art. 438 pkt 1, 2 i 3 k.p.k.). 		
<p>1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>5.2.1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>		
<p>1.9. Uchylenie wyroku sądu</p>		

pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
1.1.8. Zapatrywania			

prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II. III.	<p>Obrońca z urzędu oskarżonego D. T. adw. M. K. uczestniczył w rozprawie odwoławczej, złożył oświadczenie o tym, że koszty obrony z urzędu w tym postępowaniu nie zostały uiszczone, dlatego na podstawie art. 29 ust. 1 prawa o advokaturze i § 2, § 4 ust. 1 i 3, § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej</p>	

	<p>pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz.18) zasądzono na jego rzecz 600 zł kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym i 138 zł zwrotu podatku od towarów i usług.</p> <p>Oskarżony nie ma majątku, orzeczono wobec niego długoterminową karę pozbawienia wolności dlatego uiszczenie przez niego kosztów sądowych byłoby dla niego nadmiernie uciążliwe, co skutkowało zwolnieniem go od ich uiszczenia (art. 624 § 1 k.p.k.)</p>	
<p>7. PODPIS</p>		
<p>SSA Jarosław Mazurek SSA Maciej Skórniak SSA Janusz Godzwon</p>		

<p>1.11. Granice zaskarżenia</p>		
<p>Kolejny numer załącznika</p>	<p>1</p>	
<p>Podmiot wnoszący apelację</p>	<p>obrońca oskarżonego z urzędu adw. M. K.</p>	

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	rozstrzygnięcie o winie i kwalifikacji prawnej czynu		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana